

## NOTAT

SKOV- OG NATURSTYRELSEN

Frilufts- og Råstofkontoret

J.nr. SN 2001-550-0001

Ref. hsn

### Sejlads på Miljøministeriets søer

Den 12. november 2002

#### Baggrund

Som led i gennemførelsen af Skov- og Naturstyrelsens velfærdsprofil må det vurderes, om styrelsens praksis i forvaltningen af adgangen til sejlads på Miljøministeriets søer er udtryk for den rette balance mellem beskyttelse og benyttelse.

#### Juraen

Efter *naturbeskyttelseslovens* § 29, stk. 2, kan miljøministeren fastsætte regler om offentlighedens sejlads og anden færdsel på søer, der ejes af staten. Denne hjemmel er delegeret til Skov- og Naturstyrelsen.

Efter bekendtgørelsen om offentlighedens færdsel i naturen (§ 16, stk. 2) er sejlads med fartøjer af enhver art på skovens søer ikke tilladt, medmindre andet følger af vandløbsloven.

Efter *vandløbsloven* er sejlads uden motor på vandløb tilladt for offentligheden. Sejladsen kan dog være reguleret gennem vandløbsregulativer udstedt af vandløbsmyndigheden (amt eller kommune).

Vandløbsloven giver dog ikke adgang for offentligheden til sejlads på søer undergivet særskilt ejendomsret.

Mange af de søer, der ligger på Miljøministeriets arealer, er undergivet særskilt ejendomsret.

På disse søer har offentligheden således ikke uden videre ret til sejlads, men hverken vandløbsloven eller § 16 stk. 2 i bekendtgørelsen om offentlighedens færdsel forhindrer, at styrel-

sen som ejer eller i medfør af naturbeskyttelseslovens § 29, stk. 2 giver adgang til sejlads og til at fastsætte regler for denne.

2

Opmærksomheden henledes særligt på, at mulighederne for at tillade sejlads kan være begrænset, fordi nogle af disse søer er udpeget som internationale naturbeskyttelsesområder (EF-fuglebeskyttelsesområder og EF-habitatområder).

Efter habitatdirektivets § 6, stk. 3, skal der foretages en vurdering af konsekvenserne af nye/ændrede aktiviteter, der i sig selv eller i sammenhæng med andre aktiviteter kan påvirke de arter og naturområder, området er udpeget for at beskytte. Der er ikke fastsat særlige regler i relation til statens regulering af sejlads på disse søer, men direktivteksten er bindende for styrelsen. Viser en sådan vurdering af en planlagt ændring eller øget sejlads, at det kan medføre forringelser af levesteder for beskyttede arter eller naturtyper, eller forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, området er udpeget for at beskytte, må der ikke gives tilladelse hertil. Der er ikke mulighed for at dispensere fra dette princip i relation til sejlads på de søer, der er udpegede i relation til de internationale naturbeskyttelsesområder.

Andre reguleringer, f.eks. som følge af fredninger, vandløbsregulativer og områders udpeging som jagt- og forstyrrelsesfrie kerneområder, skal selvsagt også respekteres.

### **Praksis**

I praksis er der centralt (som ejer eller i medfør af NBL § 29) fastsat regler for sejlads m.v. for Furesøen, Farum sø, Esrum Sø, Arresø og Hald Sø. Reglerne er ret forskellige på disse søer. Kun på Furesøen og Esrum Sø har naboer og foreninger visse muligheder for at få tilladelse til sejlads med motorer, der ellers kun gives til erhvervsfiskere, følgebåde til stævner, både til erhvervmæssig personbefordring og i andre helt specielle tilfælde.

Der føres på de øvrige søer en restriktiv praksis i relation til meddelelse af tilladelse til sejlads til tilstødende grundejere og sejlads i øvrigt.

Distrikterne har således i almindelighed kun givet tilladelse til lystfiskerforeninger til sejlads med enkelte robåde uden motor på de lidt større søer i forbindelse med bortforpagtning af fiskeriet. Andres muligheder for sejlads og fiskeri sikres her gennem bestemmelser om forpligtelse til udstedelse af gæstekort.

### **Behov for justeringer ?**

De gældende centralt fastsatte regler for Furesøen, Farum Sø, Esrum Sø og Arresø bærer præg af ikke at være fulgt med tiden og trænger også af den grund til at blive taget op til revurdering.

Der er formentlig også for en lang række af Miljøministeriets andre søer et udtalt behov for – evt. lejlighedsvis - at kunne sejle med både, kajaker, kanoer, bygge tømmerflåder på ”overlevelsesture” m.v.

Nogle lodsejere, der grænser op til søerne, ønsker tilladelse til sejlads.

Fra visse lystfiskerkredse er der givet udtryk for, at det på de større søer, hvor vejrforholdene kan blive rimeligt barske, skal være mulighed for at få tilladelse (eller at få eksisterende tilladelser forlænget) til sejlads med mindre benzindrevne motorer.

Der er sket en udvikling i tilgængelige motorer, dels med udvikling af el-motorer dels med udvikling af benzinmotorer, der er mindre forurenende end tidligere.

### **Politikken**

Oplevelsen af den stille skovsø er et af de meget efterspurgte ”produkter”, men der er også ønsker om mere direkte at kunne benytte søerne til sejlads af forskellig art.

Det er Skov- og Naturstyrelsens opgave i takt med samfundsudviklingen at skabe de bedste oplevelses- og anvendelsesmuligheder for befolkningen også i forhold til de søer, Skov- og Naturstyrelsen forvalter, parallelt med - men hele tiden i respekt for - beskyttelse af naturværdier, flora og fauna.

Det er således ikke muligt helt at give sejladsen fri på alle søer eller rimeligt at forhindre al sejlads på alle søer.

Udgangspunktet skal være, at der ikke er grund til at forhindre sejlads, hvis denne kan finde sted uden væsentlig påvirkning af f.eks.,

- beskyttelsen af flora og fauna, idet der særligt skal tages højde for Danmarks internationale forpligtelser i henhold til EF-fuglebeskyttelsesdirektivet og EF-habitatdirektivet.
- forstyrrelse af andres naturoplevelser (den isolerede skovsø)
- væsentlig forstyrrelse af naboer til søen.

I vurderingen bør også indgå, at behovet for sejlads kan være forskelligt fra sø til sø bl.a. afhængigt af

- størrelsen af søen
- hvilken sejlads, der allerede finder sted
- hvilke andre sejladsmuligheder, der er i området,
- mulighederne for søsætning af fartøjer (både, kanoer, kajaker)
- kredsen af personer, der kan få glæde af sejladsen.

Der kan være tilfælde, hvor det kan være rimeligt, at iværksætte forsøgsordninger og/eller fastsætte tidsmæssige eller sæsonmæssige tilladelser til sejladsen.

Udstedelse af sejladstilladelser/motortilladelser kan eventuelt betinges af et rimeligt gebyr – typisk til dækning af distrikternes udgifter, herunder udgifter til administration.

### **Procedure**

Distrikterne skal på denne baggrund med inddragelse af brugerråd og andre relevante parter overveje, hvorvidt de gældende muligheder for sejlads på de søer, der er undergivet særskilt ejendomsret og som forvaltes af distrikterne, er tidssvarende – og på baggrund heraf tage skridt til evt. ændring af fastsatte regler eller praksis.